

Compromesos amb la terra

ORIOL BASSA I VILA

Natura té una cara més amable; la de les caminades, les mostres de bolets, els viatges, els curssets i les jornades... Però també té una cara més activista, la de la defensa del territori i del patrimoni: el compromís amb la terra.

En vint-i-cinc anys hem tingut molt de temps per defensar aquest territori. Algunes vegades hem fet la feina tots sols, però la majoria de les vegades, col·laborant amb d'altres entitats i col·lectius, amb els quals compartíem l'interès en la defensa del territori.

Una de les primeres accions de Natura va ser la lluita per Riudemeia, i especialment per l'abocament de les aigües residuals del municipi d'Òrrius a la llera d'aquesta petita vall. Es van recollir més de 500 signatures, que es van trametre a la Generalitat per demanar la construcció d'una depuradora, i es va aconseguir

l'acord de tots els grups municipals per reclamar el sanejament de les aigües brutes.

Seguidament, calia defensar l'entorn de la riera de Pins, on es pretenia construir el nou cementiri d'Argentona, enlloc de Clarà, on s'acabà construint finalment. El motiu era evitar que el cementiri es construís dins el futur Parc de la Serralada Litoral, ja que hagués consolidat una zona urbana i de serveis dins del territori protegit.

La protecció del nostre territori i la seva inclusió dins el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), va ser un altre dels nostres eixos de treball. Vam assistir de forma voluntària a moltes reunions amb els Ajuntaments de l'àmbit, acompanyant als representants d'Argentona, i tots plegats, vam aconseguir que la protecció inicial de Burriac i Montcabrer s'ampliés per 40, incloent les muntanyes d'Argentona i la Roca del Vallès fins a Santa Maria de Martorelles.

No fou tot l'espai que volíem, però sí un primer pas.

És l'any 1992 quan Natura endegà una de les campanyes més significatives: el tancament de la pedrera de la Feu. Aquesta pedrera, iniciada l'any 1964, va tenir el seu màxim desenvolupament i destrucció del territori en el període de la bombolla immobiliària, entre el 2006 i 2010, fins que la crisi també l'afectà, aturant la seva activitat. Múltiples irregularitats, expedients incomplets, administracions compromeses... que han permès a aquesta pedrera funcionar tot aquest període, tot el suport de 30 entitats de la vila demanant el tancament, el defensor del vilatà –el Sr. Merino– identificant les deficiències de la llicència ambiental i tots els Ajuntaments, un darrera l'altre, sense saber què fer.

Va ser al 2009, quan la Generalitat i l'Ajuntament de Mataró volien construir una estació de

Manifestació "Salvem can Puig i Cadafalch", 2011.

Foto: Francesc Navarro

tren a les Cinc Sènies, i urbanitzar aquest espai agrícola mataroní. Natura va endegar una campanya informativa del valor natural d'aquests ecosistemes agrícoles i forestals, amb sortides guiades, conferències i amb la publicació de la guia "Descobrim Mata i les Cinc Sènies", així Natura va aportar el seu petit granet de sorra en la defensa d'aquest espai, juntament amb els que lideraven el procés, l'Unió de Pagesos i les entitats mataronines.

Al febrer del 2010, Natura,

juntament amb el Centre d'Estudis Argentonins, iniciem l'altre campanya que ha fet de Natura una entitat reconeguda en la defensa del patrimoni local i comarcal, encapçalant la denúncia del mal estat del casal Can Puig i Cadafalch d'Argentona. Així, durant quatre anys hem endegat la recollida de signatures, més d'un miler, reunions amb els responsables polítics locals i nacionals i amb la propietat i l'organització, el 26 de març del 2011, d'una gran manifestació amb la

participació d'unes 500 persones. Finalment, el 2013, s'aconseguí que l'Ajuntament d'Argentona adquirís el casal, i ara, s'està redactant el projecte de consolidació i usos que ha de permetre la seva preservació i viabilitat.

I no podem oblidar l'adhesió de Natura a la Plataforma Salvem el Maresme, que va encapçalat la lluita de la societat civil per a evitar l'ampliació de l'autopista del Maresme, i que avui dia continua al peu del canó en la defensa del territori.

ANIVERSARI | Memòria de Natura 1990-2014

FRANCESC NAVARRO I BONAMUSA

El temps passa que vola i no ens adonem amb quina rapidesa, fins que fem balanç del que ha passat. Em vaig incorporar a l'entitat a principis de la dècada 1990 a causa d'un fet insòlit, em va caure al cap, un caganius quan sortia de l'oficina de la Caixa a la cèntrica Riera de Mataró, concretament una merla. Fou a partir d'aquest fet que vaig conèixer l'Oriol.

Aleshores Natura estava centrada en la recol·lecció de llavors

d'alzines i alzines sureres i tenia el camp de treball a prop del Mas de Can Riudemia. La finalitat de la recol·lecció era reforestar altres zones. Recordo amb enyorança alguns companys que ara ja no hi són.

Vàrem treballar molt per aconseguir una depuradora que recollís les aigües fecals que venien d'Òrrius i que baixaven aigües avall, contaminant el rierol de Can Riudemeia i, finalment, l'aqüífer d'Argentona.

Entre 1992 i 1993, en la "tercera crisi", em quedo sense feina i em trasllado a viure a la vila d'Argentona. Aquest fet fou determinant per dedicar-me més intensament a l'entitat Natura, en què, sincerament, vaig descobrir un món nou. Anteriorment, jo portava més de 25 anys a la SAMM (Secció Arqueològica del Museu de Mataró), però la revolució verda em va encisar fins al punt d'abandonar l'arqueologia, en part per motius de residència i, més tard, per motius de desplaçament professional.

La meua implicació fou principalment en la il·lustració de diverses guies com *Guia Bàsica dels Mamífers*, fins a la darrera, *Descobrint Mata i Les Cinc Sènies*.

Se'm fa difícil enumerar les tasques que hem fet, però recordo perfectament les primeres: Conferència Argentona a l'any 2000, Exposició de brossa trobada al bosc, Campanya de recollida de piles de mercuri, l'Arborètum de Catalunya de Cabriels, les sortides de reconeixement del paisatge, els viatges...

Natura ha passat de ser una petita colla d'amics, a consolidar-se, ampliant els associats i amics, amb una junta més estructurada.

Som el "sereno" del medi ambient i del patrimoni natural i artístic. Que, quan és precís, som la veu crítica i necessària que denuncia alteracions i sense embuts cerca solucions.

Aquesta és la meua Natura... encarada al futur, tenint present el passat, amb compromís per defensar la terra.

